UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Prof. dr hab. Piotr Skubała
Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Nauk Przyrodniczych
Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska
ul. Bankowa 9
40-007 Katowice
e-mail: piotr.skubala@us.edu.pl

Katowice, dn. 3 czerwca 2025 r.

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA
w Katowicach
Wpływ dn. 06. 06. 2025
Nr .....

Data: 2025-06-06
RPW/9801/2025 N

Szanowny Pan
Burmistrz Miasta Tarnowskie Góry
Arkadiusz Czech
ul. Rynek 4, 42-600 Tarnowskie Góry

List poparcia dla utworzenia rezerwatu przyrody „Park Repecki" w Tarnowskich Górach

Szanowny Panie Burmistrzu,
jako profesor nauk biologicznych, wieloletni badacz fauny glebowej ekosystemów leśnych i członek Państwowej Rady Ochrony Przyrody i członek Rady Naukowej Instytutu Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, wyrażam stanowcze i jednoznaczne poparcie dla inicjatywy objęcia ochroną rezerwatową kompleksu leśnego **„Park Repecki"** w Tarnowskich Górach.

Analizy prowadzone przez pracowników naukowych Uniwersytetu Śląskiego już od końca lat 90. XX wieku wykazały, że lasy Parku Repeckiego reprezentują jeden z najlepiej zachowanych kompleksów kwaśnej buczyny niżowej (*Luzulo pilosae-Fagetum*) na Wyżynie Śląskiej. Na obszarze tym zachowały się cechy typowe dla lasów o wysokim stopniu naturalności: wielowiekowy, wielopiętrowy drzewostan, wysoka różnorodność gatunkowa flory naczyniowej, mszaków, porostów i grzybów, obecność licznych drzew o wymiarach pomnikowych (w tym ponad 300 dorodnych buków i dębów), a także duża ilość martwego drewna, stanowiąca siedlisko dla wielu rzadkich organizmów saproksylicznych.

Park Repecki posiada cechy tzw. „starych lasów" (ang. *ancient forests*), tzn. ekosystemów o nieprzerwanej ciągłości pokrywy leśnej od przynajmniej dwóch wieków, co zostało potwierdzone zarówno analizą źródeł historycznych, jak i aktualnych badań botanicznych i fitosocjologicznych. Takie lasy są kluczowe dla ochrony reliktowych gatunków puszczańskich oraz naturalnych procesów ekologicznych, w tym sukcesji, regeneracji drzewostanu oraz obiegu materii organicznej. W obecnej sytuacji – rosnącej presji antropogenicznej, nielegalnej zabudowy tras rowerowych, ekspansji urbanizacyjnej oraz sukcesywnego usuwania drzew – istniejąca forma ochrony w postaci zespołu przyrodniczo-krajobrazowego (ZPK) okazuje się niewystarczająca. Potrzebne jest zdecydowane wzmocnienie ochrony poprzez nadanie temu terenowi statusu **rezerwatu przyrody**, co pozwoli na

wdrożenie przepisów prawa umożliwiających skuteczne zarządzanie ruchem turystycznym, ograniczenie nielegalnej działalności i przeciwdziałanie degradacji siedlisk.

Park Repecki posiada także wartość kulturową i historyczną, jako dawny zwierzyniec rodu Donnersmarcków, z reliktami XIX-wiecznych założeń parkowych. Zatem ochrona tego obszaru wpisuje się w szerszy kontekst ochrony dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, spójnego z ideą krajobrazu chronionego zgodnie z wytycznymi Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Co istotne, lasy Parku Repeckiego stanowią kluczowy element buforowy dla pobliskich terenów zurbanizowanych – są źródłem lokalnych wysp chłodu, ograniczają hałas, oczyszczają powietrze i pełnią funkcję ekosystemową nie do przecenienia w kontekście zdrowia publicznego mieszkańców Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Warto także podkreślić, że lasy o wysokim stopniu naturalności, takie jak Park Repecki, odgrywają niezwykle istotną rolę w dobie kryzysu klimatycznego – zarówno w zakresie mitygacji, jak i adaptacji do zmian klimatu. Dzięki zdolności do sekwestracji dwutlenku węgla, regulacji mikroklimatu, zatrzymywania wody oraz łagodzenia skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych, stanowią one naturalną barierę ochronną dla miast i społeczeństw. Zachowanie takich ekosystemów leśnych to nie tylko kwestia ochrony przyrody, ale też realna inwestycja w odporność klimatyczną regionu i poprawę jakości życia jego mieszkańców.

Przykłady takich rezerwatów jak „Las Murckowski" w Katowicach, „Segiet" w Bytomiu, czy miejskie rezerwaty w Warszawie i Cieszynie dowodzą, że istnienie obiektów chronionych w strukturze urbanistycznej jest nie tylko możliwe, ale wręcz pożądane. Wymaga to jednak jasno określonych zasad funkcjonowania, które może zapewnić wyłącznie **plan ochrony rezerwatu**, opracowany z udziałem lokalnej społeczności i środowisk eksperckich.

Mając powyższe na uwadze, **apeluję o niezwłoczne procedowanie decyzji o ustanowieniu rezerwatu przyrody „Park Repecki"** oraz zabezpieczenie jego przyszłości w sposób odpowiadający współczesnym standardom ochrony przyrody, z poszanowaniem wiedzy naukowej i wartości społecznych.

Z wyrazami szacunku

Piotr Skubała

Do wiadomości:

1. Rada Powiatu Tarnogórskiego, ul. Karłuszowiec 5, 42-600 Tarnowskie Góry
2. Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej, ul. Gliwicka 2, 42-600 Tarnowskie Góry
3. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, plac Grunwaldzki 8-10, 40-127 Katowice

Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Nauk Przyrodniczych
Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska
ul. Jagiellońska 28, 40-032 Katowice
tel.: 32 20 09 592, 32 20 09 461, e-mail: ibbios.wnp@us.edu.pl

www.us.edu.pl/instytut/ibbios

HR EXCELLENCE IN RESEARCH